

свободата или на контрола върху личността. В Книгата Рут¹⁵³ се казва, че „в Израел имало обичай, когато нещо се разменя, мъжът да събие обувката си и да я даде на съседа си“. Така и предаването на невестата, която винаги се е смятала за робиня, символично било представяно чрез предаване на обувката ѝ. Когато император Валдимир предложил брак на дъщерята на Рагналд, тя презрително отвърнала, че не би свалила обувката си за сина на един роб. Григорий от Тур¹⁵⁴, когато говори за бракосъчетанието, казва: „След като младоженецът даде на невестата пръстен, той ѝ подарява обувка“.

Що се отнася до скандинавската „адска обувка“ или „адски обувки“, в своята книга „Индоевропейски фолклор“ Кели казва, че понастоящем в района на Хенеберг продължават да наричат погребението „умряла обувка“; като цитираният автор добавя, че в един ръкопис от библиотеката на Котън¹⁵⁵, описващ Кливланд в Йоркшир по времето на кралица Елизабет, се съдържа откъс, илюстриращ този любопитен обичай. Той е цитиран от сър Уолтър Скот в бележките към „The Minstrelsy of the Scottish Border“¹⁵⁶ и звуци така:

„Когато някой се спомине, определени жени пеят песен над мъртвото му тяло, с която описват пътуването, което починалият трябва да предприеме; и те споделят вярата, че веднъж в живота си трябва да сторят добро и да дадат на бедния

¹⁵³ Книга Рут – книга от Стария завет; историята на младата моавка Рут, която след поредица от семейни трагедии, включително смъртта на съпруга ѝ, се омъжва щастливо за богатия юдейски земеделец Вооз. Книга Рут, 4:7: Изпреди у Израиля, кога се откупуваше и разменяваше нещо, за потвърждение имаше такъв обичай: единият събуваше обувката си и я даваше на другия (който приемаше правото на сродник), и това служеше за свидетелство у Израиля – б. пр.

¹⁵⁴ Григорий от Тур, изв. още като Григорий Турски (ок. 538–594) – галско-римски историк и епископ на Тур (град в Централна Франция) – б. пр.

¹⁵⁵ Библиотека, съставена от сър Робърт Брус Котън (1571–1631) – английски антиквар и библиофил. Библиотеката включвала колекция от книги, ръкописи, монети и медальони, събрани в собственото му имение – б. пр.

¹⁵⁶ „Народната поезия в Южна Шотландия“ – колекция от балади (1802–1803) – б. пр.